

Dünyayý þapýrtan Osmanlý robotu

Gönderen : kitapyardum - 21/06/2009 10:26

Sultan 2. Abdülhamid in Japonya ya 1889 yýlýnda robot hediye ettiði ortaya çýktý.

Ýnsan þeklinde tasarlanan ve ismi Alamet olan robotun özelliði ise sema edip yarým metre yürüebilmesi ve her saat babý ezan okuyabilmesi...

Osmanlý nýn son dönemine damgasýný vuran Sultan 2. Abdülhamid Han ýn, günümüzde teknolojiye öncülük eden Japonya ya robot hediye ettiði anlaýýldý. Ýnsan þeklinde tasarlanan ve ismi Alamet olan robotun özelliðinde ise yok yok. Araþtýrmacý-Yazar Oktan Keleþ in arþivinde yer alan Alamet in orijinal fotoðraflarý Yıldýz Sarayý yangýnýnda zarar görmüþ. Ancak fotoðrafýn kalar bile 120 yýl sonra ilk kez gündeme gelen bu ilginç olayý anlatmaya yetecek cinsten.

GONG YERÝNE EZAN SESÝ

Sultan Abdülhamid in çaðdapý olan Japon Ýmparatoru Meji nin yeðeni Prens Komatsu nun, gemiyle Ýstanbul a geliþi ve Sultan a hediyeler getirmesiyle baþlýyor bu ilginç tarihi olay. Sarayda aýrlanan prensin ardýndan 1889 da Ýstanbul a özel elçiler gönderen Japon Ýmparatoru, Sultan Abdülhamid e Japonya'nýn en büyük alameti olan, Büyük Krizantem Niþaný nýn da içinde bulunduðu hediyelerle beraber bir mektup yollar. Japon Ýmparatoru mektubunda Abdülhamid Han'dan, Ýslâm dini, ilim ve teknolojik geliþmeler, vakýflar, hayýr kurumlarý gibi konularda Japonca veya Fransýzca bilgiler gönderilmesini rica eder.

Abdülhamid Han, saat mekaniðini çok iyi bilen ve ayný zamanda Yeni Kapý Mevlihânesi saat sanatkârý Musa Dede'den daha ön hiç yapýlmamýþ, eþi benzeri olmayan, teknolojik bir saat yapmasýný ister. Derviş Dede bir fikir ortaya atar ve "Bu saat Semâzen þeklinde olsun. Her saat babý kollarýný açýp semâ etsin ve gong çalsýn" der. Sultan Abdülhamid Han projeyi inceledikten sonra, gong yerine robotun her saat babý ezan okumasýný ister. Oktan Keleþ, robotun yapýmýndan kýsa bir süre önce icat edilen gramafon sayesinde ses kaydý alýnabildiðini söyledi.

ALAMET ARADA KAYNADI

Ertuðrul Firkateyni yle Japonya ya gönderilen Alamet in þimdiye kadar duyulmamasýnýn belgelerdeki eþanlamly ifadelerden kaynaklandýðýný belirten Keleþ, Tarihi kayýtlarda Osmanlý niþanlarý, hediyelerle beraber Japon Ýmparatoru'na takdim edildiþi þeklinde geçiyor. Osmanlýca niþan kelimesiyle ve robotun ismi olan Alamet kelimesinin eþ anlamý olduðu için robot olan Alamet adeta araya kaynamýþ" diyor.

Sultan Abdülhamid Han asrýn teknoloji harikası bu eseri, Ertuðrul Firkateyni vasýtasýyla yazýlmýþ özel bir mektup, hediyeler ve niþanlar ile beraber Japon Ýmparatoru'na göndermiþti. Firkateyn dönüþ yolunda 450 mürettebatýyla birlikte batmýþtı.

120 YIL ÖNCEKÝ BULUP

Keleþ yapýlan robotun özelliklerini þu þekilde sýraladý: Semâzen þeklinde, normal bir insan boyuna yakýn, saatli bir robot. Kaid oturtulmuþ gövdesi; saat babý semâ ediyor, bu esnada kollarýný açýyor, gümüş levhalardan yapýlmýþ etekleri açýlýyor ve ayný okuyor. Tüm bunlarý yaparken yarým metre yürüyor, hem dönüyor ve ezan bitince de tekrar yarým metre geri giderek yerine dönüyor; kollarýný ve eteklerini indiriyor. Robotun tamamý gümüş ve altýn kaplamadan yapýlmýþtı. Robotun arka kýmýnda kur mevcuttu ve yedi günde bir kuruluyordu."

<http://www.sultanabdulhamid.com/wp-content/uploads/2009/06/robot1.jpg>

<http://www.sultanabdulhamid.com/wp-content/uploads/2009/06/robot2.jpg>

<http://www.sultanabdulhamid.com/dunyayi-sasirtan-osmanli-robotu>

=====